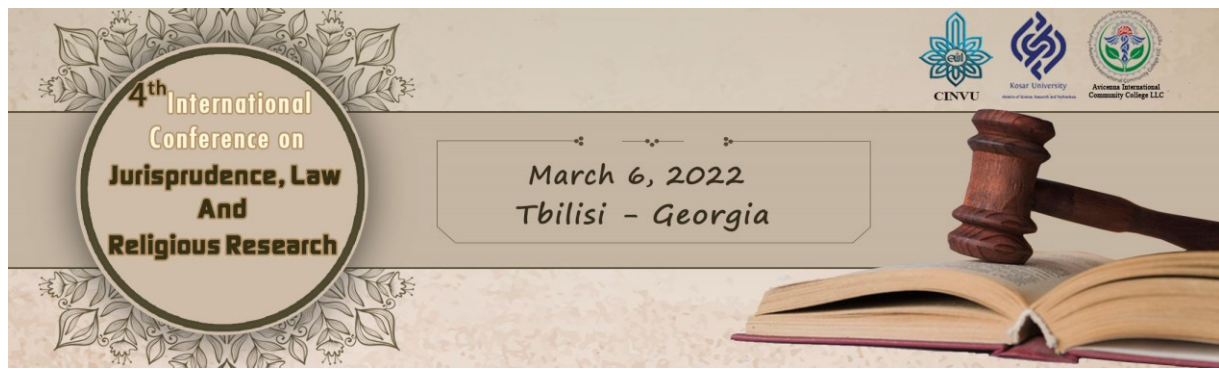

بررسی مدل آفرینش انسان و مراحل آن در قرآن و روایات معصومین (ع)

الیاس موسوی خسروی^۱

عضو هیات علمی گروه فلسفه و کلام اسلامی دانشگاه پیام نور، تهران، ایران

چکیده

شناخت مدل آفرینش انسان و مراحل آن به عنوان متعادل ترین مخلوق خدا، یکی از بغرنج ترین مسائلی است که از زمانهای بسیار دور، ذهن حکما و اندیشمندان و بسیاری از مکاتب بشری را به خود مشغول کرده است از طرفی می دانیم که ذهن و مکاتب بشری بدون توجه به مبانی دینی و کلام وحی - علیرغم موفقیت های چشمگیر، بویژه در مورد آفرینش جسم انسان - قادر به پاسخگویی به همه سوالات مربوط به آفرینش انسان بویژه مباحث مربوط به آفرینش روح انسان نبوده و نیستند. زیرا وجود مجرد از ماده روح انسان سبب شده تا دانشمندان بواسطه قوای شناختاری (عقل و حس) قادر به شناخت و درک آن نباشد. از طرفی خداوند در برخی از آیات قرآن، بویژه آیات ۱۲ تا ۱۴ سوره مومنون که می فرماید: "ما از پیش انسان را از چکیده و خلاصه ای از گل آفریدیم و سپس او را نطفه ای در قرارگاهی محفوظ کردیم و سپس نطفه را علقه و علقه را مضغه و مضغه را استخوان کردیم، پس آن استخوان را با گوشت پوشانیدیم و در آخر او را خلقتی دیگر کردیم، پس آفرین به خدا که بهترین خالقان است"، کروکی کامل آفرینش انسان، از مرحله خاک تا نفخ روح که یک جنین به انسان کامل تبدیل می گردد، را به طور واضح و آشکار بیان نموده است. بنابراین از طرفی به خاطر ضعف قوای شناختاری انسانها از فهم و شناخت ماهیت مجرد روح و از طرفی توجه و تاکید آیات و روایات به مدل آفرینش انسان، بر آن شدیم تا با بررسی مختصر آیات مربوط به مراحل آفرینش انسان به این مهم بپردازیم.

واژگان کلیدی: مدل خلق انسان، مراحل آفرینش انسان، آفرینش آدم (ع)